

הנושא: חישוב רווח הון במכירת ניירות ערך סחירים בבורסה

יהיד מכר ברווח הון ניירות ערך סחירים בבורסה. הוא מבקש לנכות מרווח ההון הוצאות על פי חשבונות מס בגין ייעוץ ברכישת ניירות הערך שקיבל מברוקר עצמאי. האם אלו יותרו לו בניכוי? האם יותרו בניכוי גם כנגד ריבית ודיבידנד שנתקבלו מניירות הערך הסחירים?

תשובה

תקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, מילוות מדינה, או יחידה בקרן נאמנות), התשס"ג-2003 (להלן - **תקנות חישוב רווח הון**, או **התקנות**) נועדו לחישוב רווח הון ממכירת ניירות ערך סחירים בבורסה.

תקנה 6 לתקנות קובעת ש"בחישוב רווח ההון במכירת ניירות ערך יותרו בניכוי מהתמורה ההוצאות שהוצאו באותה שנת מס."

"הוצאות" מוגדרות בתקנה 1 לתקנות כ"דמי ניהול ודמי משמורת בשנות המס החל במועד הקובע ואילך, בעד פעולות בניירות ערך".

דמי משמורת נוגעים לעצם החזקת ניירות הערך על ידי הבנק. הוצאות הייעוץ ברכישת ניירות הערך נכללים, לדעתנו, במחיר המקורי ואינן בגדר דמי ניהול. אמנם תקנה 2 מפרטת את אופן קביעת המחיר המקורי במצבים מסויימים. תקנה 1(ב) לתקנות קובעת ש"לכל מונח אחר בתקנות אלה תהיה המשמעות הנודעת לו בחלק ה'3 לפקודה." סעיף 105א(ב) שבחלק ה'3 קבע ש"לכל מונח בחלק זה תהיה המשמעות הנודעת לו בחלק ה' זולת אם נאמר לגביו אחרת." אמנם חלק ה'3 היה בתוקף עד 31.12.05 אולם עצם ההפניה אליו תקפה.

הגדרת "מחיר מקורי" בסעיף 88 לפקודה כוללת מספר פסקאות. בפסקה (1) כולל המחיר המקורי בנכס שנקנה - סכום שהוציא הנישום לרכישתו של אותו נכס". סכום זה כולל גם ייעוץ ברכישת נייר הערך. תימוכין לכך, ניתן למצוא בפסק דין **מ.ל. השקעות**¹. שם הותרו בניכוי הוצאות מימון בגין הלוואה לרכישת מגרש בזמן שרשימת הניכויים הסגורה שבסעיף 39 לא כללה הוצאות מימון והדבר היה גם לפני חקיקת סעיף 39א לחוק מיסוי מקרקעין המתיר הוצאות מימון ריאליות בגין רכישת מקרקעין בעת מכירתם, שנחקק בעקבות פסק דין מ.ל. השקעות.

דא עקא, לבנק שעושה את חישוב רווח ההון ודואג לנכות מס במקור ולספק אישור על רווח ההון לאחר הפחתת ההוצאות שברשותו חסר נתון זה של הוצאות הייעוץ בקשר לרכישת ניירות הערך וגם אם הנתון היה בידו, קרוב לוודאי שלא היה עושה בו שימוש לצורך חישוב ניכוי המס במקור. גם בתקנות מס הכנסה (ניכוי מתמורה, מתשלום או מרווח הון במכירת נייר ערך, במכירת יחידה בקרן נאמנות או בעסקה עתידית), התשס"ג-2002 הוגדרו "הוצאות" בהתאם להגדרה בתקנות חישוב רווח הון וגם כאן תקנה 8 מתירה את ניכוי ההוצאות כאמור בחישוב רווח ההון, אולם כאמור, נתון זה אינו מצוי בבנק והוא לא יעשה בו שימוש. יש לעשות בו שימוש רק על ידי פניה לפקיד השומה בבקשה להקטנת המס במקור או בעת הגשת הדוח השנתי על ההכנסה.

מאחר שהוצאות אלו קשורות ברכישת ניירות הערך, הן לא תותרנה בניכוי כנגד הכנסות מריבית ומדיבידנד.

¹ דנ"א 4757/03 מנהל מס שבה מקרקעין נ' מ.ל. השקעות ופיתוח בע"מ (7.7.03), האתר המשפטי מסטקס.